

[Arbejdsministeren]

Hr. Glønborg var inde på, at der i visse situationer er mulighed for – samtidig med at man modtager arbejdsløshedsdagpenge – at uddanne sig. Det er der nogle bestemte regler for, men der er én regel, som er gældende under alle omstændigheder. Det er, at hvis man skal modtage arbejdsløshedsdagpenge, skal man stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og jeg vil på det kraftigste advare imod at gå på akkord med dette princip. Så ville vi ende i nogle tilstande, som ville være ganske uoverskuelige.

Til fru Lone Dybkjær vil jeg sige, at vi naturligvis stiller vor viden om forskellige aftaler af denne karakter til rådighed for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg. Jeg kan bekræfte, at Dansk Journalistforbund i en række overenskomster har sådanne sabbatlignende ordninger. Det kan være noget med, at man har en uge fri årligt til efteruddannelse, men så i øvrigt har mulighed for at kunne spare denne uge op. Også en række andre aftaler har vi kendskab til, og det er altså fuldstændig korrekt, at Dansk Journalistforbund har sådanne aftaler. Men hvad vi i øvrigt ligger inde med af viden, stiller vi gerne til rådighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om beskæftigelse, uddannelse og fordelingspolitiske tiltag.
Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.
(Fremsat 8/2 91).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Regeringen deler helt klart den opfattelse, at arbejdsløshed er et væsentligt samfundsproblem. SF's beslutningsforslag om beskæftigelse, uddannelse og fordelingspolitiske tiltag er efter regeringens opfattelse imidlertid ikke velegnet i bestræbelserne på at fremme beskæftigelsen. SF's forslag vil typisk overvælte yderligere økonomiske byrder på erhvervslivet. Derigennem modarbejdes en større beskæftigelse ikke mindst i de udlandskonkurrerende erhverv.

Regeringen har med vedtagelsen af finansloven for 1991 fortsat en stram udgiftspolitik. I forening med et fornuftigt resultat af overenskomstforhandlingerne på arbejdsmarkedet, som der nu er udsigt til, kan vi i den kommende tid skabe flere arbejdspladser i den private sektor. Det er regeringens klare mål for den arbejdsmarkedspolitiske indsats, at den sker med mindst mulig belastning af erhvervslivet, og at den indeholder tilskyndelse til en samfundsmæssigt fornuftig adfærd.

Beslutningsforslagets afsnit om beskæftigelse lægger op til en betydelig forøgelse af offentlige tilskud til boligsektoren, nemlig til almennyttige boliger og ungdomsboliger. Det er imidlertid regeringens hensigt at fastholde den stramme udgiftspolitik; dette må selvfølgelig også have indflydelse på statens udgifter til boligstøtte og boligforhold.

Beslutningsforslaget indeholder endvidere en garantiordning, der skal sikre unge under 25 år en uddannelsesplads eller et job. Regeringen ønsker at gribe sagen an på en anden måde. For de 18-19-årige kontanthjælpsmodtagere findes i dag ungdomsydelsesordningen, mens der for samme aldersgruppe af arbejdsløshedsforsikrede findes en arbejds- og uddannelsestilbudsordning.

Socialministeren har fremsat et forslag, lovforslag nr. L 15, om dels at udvide ungdomsydelsesordningen til at omfatte de 20-årige, dels at give kommunerne pligt til at give de 21-24-årige kontanthjælpsmodtagere et tilbud om arbejde eller uddannelse senest efter 12 måneders ledighed. Jeg kan i fortsættelse heraf henvise til mit eget lovforslag nr. L 20 om fremrykning af tidspunktet for tildeling af uddannelsesydelser til forsikrede under 20 år.

[Arbejdsministeren]

I SF's forslag foreslås det herudover, at der åbnes mulighed for at tilrettelægge kombinationsforløb bestående af uddannelse og arbejdstilbud. Også på dette punkt er vi allerede så langt fremme, at muligheden foreligger eller i det mindste søges skabt gennem de nævnte to lovforslag.

Som et led i uddannelses- og jobgarantien foreslår SF endelig at genindføre jobskabelsesordningen. Det mener jeg er en dårlig idé. Regeringen finder ikke, at kommunerne skal have øget mulighed for at etablere produktion på den private sektors bekostning.

Regeringen er principielt enig med forslagsstillerne i, at uddannelse er et væsentligt led i en bredere indsats for at øge fleksibiliteten på arbejdsmarkedet. Jeg skal henvise til, at det i forbindelse med finansloven for 1991 blev besluttet, at der skal gennemføres en effektivisering af AMU-uddannelserne. Samtidig vil mit lovforslag nr. L 19 om brugerbetaling på AMU-området medvirke til, at efterspørgslen efter AMU-uddannelser kommer til at svare bedre til de reelle behov. Det er min vurdering, at disse to initiativer alt i alt vil forøge uddannelsesaktiviteten inden for AMU med cirka 15 pct. i indeværende år og yderligere cirka 15 pct. i 1992.

Hvad angår fremrykning af tidspunktet for ret til uddannelses- og arbejdstilbud, vil regeringen søge at komme med udspil i god tid inden forligsperiodens udløb.

Forslagsstillerne har ikke redegjort for, hvordan man forestiller sig finansieringselementerne udformet. Endvidere har man ikke gjort sig overvejelser omkring de økonomiske konsekvenser. En seriøs behandling af forslaget betyder for statens og de kommunale budgetter er i dagens situation en nødvendighed. I øvrigt skal jeg henvise til mine tidligere bemærkninger.

På denne baggrund kan det næppe overraske, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget, men det er da min bedste forhåbning, at der alligevel, inden samlingen er slut, vil blive vedtaget en pakke, som rummer nogle elementer, hvor vi opnår det samme mål.

Jytte Andersen (S):

Vi vil fra socialdemokratisk side erklære os enige i den opfordring, som ligger i SF's forslag, nemlig en opfordring til regeringen om at udarbejde planer om en aktiv arbejdsmarkeds-

politik, som indeholder såvel beskæftigelse som uddannelse og en bedre fordelingspolitik. Og vi har også megen sympati for mange af de ideer, som ligger i dette beslutningsforslag, selv om det går langt ud over, hvad man kan kalde ren arbejdsmarkedspolitik. Det handler også om erhvervs politik, om den kommunale fuldmagt og om boligpolitikken som sådan, så det er vel et spørgsmål, om det er havnet i den rigtige ressort, om det ikke nærmere skulle have været i PØ-udvalget. Men det er en detalje i forhold til det problem, vi står over for med hensyn til arbejdsløsheden.

Som sagt har vi sympati for mange af ideerne, og det er jo nok også, fordi genkendelsens glæde er stor. Vi kan genkende mange af vores egne forslag fra »Alle i gang« og fra beslutningsforslaget fra 15. november, hvor vi lagde op til en uddannelses- og jobskabelseslovgivning for unge og en øget voksen- og efteruddannelsesindsats. Og det er klart, at mange af de mange sammenhængende forslag vil vi udmærket kunne samarbejde om.

Vi er også enige i det princip, der ligger i forslaget her, nemlig princippet om, at aktive tilbud skal rykkes så langt frem som overhovedet muligt. Vi er også enige i synspunktet om en fornuftig kombination af tankerne om betalt frihed til uddannelse, og synspunktet om en beskæftigelsesvirkning er også ganske fornuftigt.

Jeg synes egentlig nok, at arbejdsministeren gik galt i byen, da han sagde, at der ikke var peget på finansiering. I punkt 7 har SF faktisk peget på en finansiering. Så kan man erklære sig enig eller ikke enig, men finansieringsideer er der i hvert fald peget på.

I relation til det sidste finansieringsforslag vil jeg gerne tilkendegive nogle synspunkter, som måske kan være nyttige i forbindelse med de forhandlinger om en dagpengereform, som vi håber snart vil tage fart, og det er spørgsmålet om solidaritetsbidrag. Vi er ikke i Socialdemokratiet enige i et solidaritetsbidrag, der knytter sig så tæt til a-kassebidraget og a-kasserne som sådan. Men vi er naturligvis optaget af, at de grupper, der er på arbejdsmarkedet, og som kører på fribillet, også i en eller anden forstand – i en lidt bredere sammenhæng måske – skal være solidariske og være med til at finansiere den uddannelsesindsats, som er så nødvendig. Så det vil jeg gerne hermed give som et politisk signal til regeringen og til arbejdsministe-

[Jytte Andersen]

ren: Nej tak til, at et solidaritetsbidrag kædes så kraftigt sammen med a-kassebidraget, men altså en åbenhed over for at få diskuteret nogle modeller, hvor de, der ikke er medlemmer af en a-kasse, de, der ikke bidrager til fællesskabet, kommer til at gøre det i fremtiden.

Per Tærsebøl (KF):

Jeg kan jo starte med at sige, at Det Konservative Folkeparti kan ikke gå ind for SF's forslag. Det undrer vel ikke SF. Derimod kan vi nok sige, at vi er enige med SF og også med andre i, at arbejdsløsheden er en af de største svøber, vi overhovedet har. Problemet er bare, at SF har én måde at klare problemet på og Det Konservative Folkeparti en anden, og det er dér, vandene skiller.

Vi har en del bemærkninger til nogle af de ideer, der ligger her, og jeg må da sige, at sådan noget som, at boligkvoten skal udvides til almennyttigt byggeri, er vi meget imod. Derimod kunne jeg da personlig tænke mig, at andre, der ville bygge, kunne få akkurat de samme vilkår, som man har inden for den almennyttige boligsektor, men nok om det i denne omgang.

Så vil man gerne have, at man skal kunne låne til daginstitutioner ude i kommunerne. Dertil må vi nok sige, at det er noget, kommunerne selv bestemmer, og derfor kan vi ikke gå ind for, at man kan udvide lånerammerne dér. Det er sådan ude i kommunerne, at man må sætte tæring efter næring, og det er kommunerne selv, der bestemmer, hvad de skal bruge deres skattekrone til. Derfor kan vi ikke gå ind for det forslag, SF her kommer med.

Med hensyn til byfornyelsespenge må jeg nok sige, at den regering, der er for øjeblikket, og den, der har været der tidligere, og den, der har været der endnu tidligere, har været temmelig meget oppe på mærkerne med hensyn til at sørge for, at man kan byforny rundt omkring i de kommuner, hvor man gider, og hvor man vil. Det kender jeg da selv fra den kommune, hvor jeg kommer fra. Dér har vi i rigeligt mål brugt de muligheder, der er, og det bliver vi ved med at gøre. Det synes jeg egentlig godt SF kunne rose regeringen for.

Så foreslår SF, at man udvider hjemmehjælpen, og jeg er helt enig med SF i, at det er nødvendigt, men det er stadig væk kommunerne, der selv må bestemme det. Mine praktiske erfaringer med hensyn til problemerne omkring

hjemmehjælp er tilfældigvis stor. Nu skal jeg nok lade være med at bruge for stærke ord, men en af de dårligste love, der er lavet, i den tid jeg har haft med kommunalpolitik at gøre, er loven om, at alle skal have lige ret til hjemmehjælp. Det er fuldstændig fjollet. Det gør, at de, der har hjælp behov, ikke får den hjælp, de skal have, og de, der ikke har så meget hjælp behov, får den alligevel. Og så er der dem, der gerne vil betale for at få hjælp, de kan ikke få lov til det, fordi der ikke er hjemmehjælpere nok.

Men det er stadig væk kommunerne selv, der må prioritere, og jeg kan ikke lade være med at komme ind på, når nu jeg står her, at den kommune, hvor jeg kommer fra, er en socialdemokratisk/SF-ledet kommune, og den har det ganske udmærket med at få flere hjemmehjælpere – det hjælper vi andre dem også med – men det er på bekostning af andre ting, og dér kniber det lidt en gang imellem hos SF. De vil meget hellere give penge til f.eks. et socialt boligselskab, der er i nød, i stedet for at man klarer sådan noget selv. Man glemmer, at man mange gange kunne gøre det på en lidt anden måde i kommunerne. Hjemmehjælpsordningen er ganske udmærket, men kommunerne må selv styre sådan noget som det.

Licitationsreglerne, det med, at man skulle ansætte en ekstra langtidsløst, ja, hvad der ville ske i den forbindelse, det ved man ude fra det praktiske liv. Nu er der ikke så mange her til stede i dag, jeg kan se, at der slet ikke er nogen; det er måske, fordi man vidste, at jeg skulle på talerstolen! Men ude i det praktiske liv foregår det på den måde, at hvis man indfører den regel, som SF foreslår her, er der bare en, der bliver skubbet ud i den anden ende, det er helt bombesikkert, så det er et ualmindelig dårligt forslag.

Ventelister på AMU-centre og ekstra bidrag, og hvad man nu ellers kan finde på at skubbe over på arbejdsgiverne og dermed også arbejdstagerne, er ualmindelig dårlige ideer. Hvad angår ventelister på AMU-centre, kan jeg også godt sige, at det kniber med koordinering i kommunal regi. Det er sådan, at beskæftigelsesafdelingerne i kommunerne har rigeligt at gøre med at oprette deres egne afdelinger. Så kan AMU-centrene, som bliver styret af amterne, klare sig selv, der foregår ingen koordinering dér, og så er der kurser, der ikke er fyldt op. Det kunne være et andet sted at tage fat. Man

[Per Tærsebøl]

kunne i stedet bruge de penge, der er til rådighed, på en meget, meget bedre måde.

Til sidst vil jeg vende mig imod, at man skulle forhøje AUD-bidraget. Jeg synes, at de små selvstændige erhvervsdrivende – og dem er der temmelig mange af her i landet – har det hårdt nok i forvejen. Det kan ikke være meningen, at det er dem, man vælter byrderne over på gang på gang, for det eneste, der sker, når man gør det, er, at de mister lyst til at have med deres små virksomheder at gøre. Har jeg talt for længe?

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Så er taletiden slut.

Per Tærsebøl (KF):

Ja, så er det slut, og så kan jeg jo sige til sidst – jeg kommer nok op igen om lidt, hvis ellers man gider høre på mig – at vi kan ikke gå ind for forslaget.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Det er nu en forkert oplysning at give her fra Folketingets talerstol, at Folketinget skulle have truffet beslutning om, at alle ældre medborgere skulle have lige meget hjemmehjælp. Det er faktisk ikke rigtigt. Hvis den foregående ordfører kunne dokumentere det, kunne det være interessant. Det, vi har truffet beslutning om her i Folketinget, det er, at i forbindelse med visiteret, varig hjemmehjælp er kommunen forpligtet til ikke at opkræve penge for det, men visiteret, varig hjemmehjælp er jo også, sådan som Folketinget har diskuteret det og vedtaget det, en forebyggende foranstaltning, hvor man sparer mange penge i den anden ende, nemlig på plejehjemsbyggeri.

Så det var en kommentar til den konservative ordfører. Det er en fejlagtig opfattelse, at vi har truffet beslutning om, at kommunerne bare skal rette sig efter et direktiv om, at alle skal have lige meget hjemmehjælp, det er faktisk ikke korrekt.

Charlotte Antonsen (V):

At en meget aktiv arbejdsmarkedspolitik fra SF's side også er en meget dyr arbejdsmarkedspolitik, kan næppe komme bag på nogen. Forslaget her udmærker sig ved, at det ikke alene er

dyrt, men kolossalt udgiftskrævende for staten, hvis de forskellige elementer, der peges på, skulle gennemføres. Dermed kolliderer beslutningsforslaget med ønsket om en aktiv beskæftigelsespolitik.

I Venstre ønsker vi en aktiv beskæftigelsespolitik, dvs. at der skal skaffes flere nye arbejdspladser i den private sektor gennem en forbedring af konkurrenceevnen. På dette punkt er Venstres politik altså i bund og grund uforenelig med dette meget udgiftskrævende SF-forslag. Ønsker vi at bevare markedsøkonomien og dermed bevare de private virksomheder, er det klart, at der er grænser for den offentlige sektors vækst. Et forslag som dette vil lægge yderligere byrder på en i forvejen hårdt trængt privat sektor i dette land. Man bevæger sig altså med dette forslag væk fra markedsøkonomien, og det er især bemærkelsesværdigt i øjeblikket, hvor hele verden bekender sig til markedsøkonomien.

Hvis SF vil tages alvorligt med hensyn til det erklærede ønske om markedsøkonomi, må SF også udvise økonomisk ansvarlighed, når det drejer sig om de offentlige udgifter. Det er jo klart, at selv om Venstres førsteprioritet i forbindelse med arbejdsmarkedspolitikken er at skabe flere arbejdspladser, er der også behov for en vis grad af aktiv arbejdsmarkedspolitik. Det har vi allerede i dag, og her vil jeg især pege på de vigtige arbejdsmarkedsuddannelser, som forbedrer arbejdstagernes kvalifikationer og dermed beskæftigelsesmuligheder.

Hvis vi skal have en egentlig diskussion af prioriteringer inden for arbejdsmarkedspolitikken, må det ske på baggrund af et mere realistisk forslag end det, der her er lagt frem. Fra Venstres side må vi afvise forslaget og i øvrigt henvise til de forslag, regeringen har fremlagt på arbejdsmarkedsområdet i denne samling.

Niels Højland (FP):

Jeg kan sige på Fremskridtspartiets vegne, at beskæftigelsen bør ikke fremmes ved, at der bygges boliger i en grad, der ikke er behov for. Det vil efter vores opfattelse heller ikke have nogen gavnlige effekt for beskæftigelsen at yde en arbejdsgiver fuld lønkomensation i 5 måneder, hvis han ansætter en ung bistanmodtager, som han derefter bliver tvunget til at fastholde i ansættelsen i yderligere 1 år. Det vil, som det er sagt af tidligere ordførere, bare

[Niels Højland]

skubbe én ud i den anden ende. Det vil heller ikke gavne beskæftigelsen, at der ved offentlige licitationer forlanges, at man skal ansætte en langtidsledig.

Alt i alt vil forslaget kun forøge omkostningerne for erhvervslivet og dermed have en negativ effekt for beskæftigelsen, og derfor kan Fremskridtspartiet ikke støtte det.

Glønborg (KRF):

Noget af det bedste ved dette forslag er overskriften. En beslutning om beskæftigelse, uddannelse og fordelingspolitiske tiltag lyder jo godt, men jeg må nok sige, at der er temmelig mange elementer i indholdet, som ikke rigtig tiltaler os i Kristeligt Folkeparti. Vi tror ikke på, at det er metoden, at det er vejen.

Når man taler om at hæve den almenyttige kvote på boligområdet med 3.000 og ungdomsboligkvoten med 2.000 boliger om året, må vi sige, at vi mener ikke, at samfundet har behov for det i øjeblikket. Vi har heller ikke særlig lyst til at tillade kommunerne at optage lån til oprettelse af daginstitutioner.

Under pkt. 2, hvor der står uddannelses- og jobgaranti, må vi selvfølgelig sige, at det lyder jo godt, hvis vi kunne give alle unge under 25 år garanti for en uddannelsesplads eller et job. Men jeg er lidt betænkelig ved hele tankegangen, for det lyder, som om det først og fremmest skal være samfundets problem, at hver eneste under 25 år er i uddannelse eller i job. Jeg mener også, at det er et samfundsproblem at prøve på at skabe arbejde til alle, men det skal også være den enkeltes problem at være i uddannelse og have et job. Og derfor er jeg lidt bange for en garantiordning, det er lige som om det er noget, samfundet selvfølgelig bare skal ordne.

Alle ved jo, at skal vi lave den slags ting, så koster det penge, og der er jo en lang række udgiftskrævende elementer heri, det kan ikke nægtes. Jeg medgiver SF, at man også har angivet en finansieringsmulighed, men den skal jeg vende tilbage til om lidt.

I pkt. 2 om uddannelses- og jobgaranti er der i sidste afsnit noget, som jeg egentlig er glad for og også gerne ville medvirke til at vi kunne have med i vore ordninger. Så længe vi har at gøre med mennesker, der går arbejdsledige, synes jeg, at vi skylder at gøre alt, hvad vi kan, for ikke at tvinge dem til en tilværelse uden indhold. Derfor kan jeg godt lide princippet om samar-

bejde med daghøjskoler, tekniske skoler osv., og også det at lade virksomhed i lokalradio, teatergrupper osv. gå ind i ordningen. Jeg ser det som et eksempel på og en mulighed for at skabe sig et indhold i tilværelsen på trods af, at man er på det ledige hold i øjeblikket.

Om licitationsreglen under pkt. 4 må jeg sige ligeud, at jeg tror ikke på, at den vil kunne gennemføres med held i praksis.

Om finansieringen må jeg også sige, at jeg tror, at en forhøjelse af arbejdsgivernes andel af AUD er et skridt i den forkerte retning. Vi kommer jo ikke udenom, at det allerbedste, vi kan gøre for afskaffelse af arbejdsløsheden, er at få sving i vort erhvervsliv, og så kan det altså ikke nytte noget, at vi vil blive ved med at gøre omkostningerne større. Naturligvis har jeg al mulig sympati for forureningsafgifter, men jeg synes bare, at de skal bruges til nogle andre formål, der er ingen grund til, at de er koblet sammen med det her. Og endelig lukning af skattefiduser – ja, selvfølgelig, lad os få lukket alle dem, vi kan, der er masser af ting at bruge pengene til.

Det sidste punkt, om et solidaritetsbidrag, vil jeg gerne være med til at tænke over. Jeg er en af dem, der ikke er medlem af en a-kasse, fordi jeg aldrig har syntes, at jeg har haft brug for det, men jeg har egentlig lidt dårlig samvittighed over for udgifterne i forbindelse med afhjælpning af arbejdsløsheden, så personlig så jeg gerne, at man fandt en eller anden måde at give os, der ikke føler, at vi har behov for a-kassen, mulighed for at bidrage til løsningen af de opgaver. Det vil jeg godt være med til at snakke om.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal takke for behandlingen af det fremsatte forslag, og jeg skal gøre det så pænt og ordentligt, som jeg kan, selv om jeg egentlig synes, at forslaget fik en meget overfladisk behandling, og det er jeg naturligvis ked af.

Vi har fremsat tre forslag i SF: et forslag om en ny beskæftigelses-, uddannelses- og arbejdsfordelingspolitik, et erhvervspolitisk program plus et miljøprogram, som skal ses i sammenhæng. Det, vi ville med det, var et forsøg på at skabe debat om arbejdsløsheden, for enhver af os må se i øjenene, at der er visse problemer, vi har klaret i dette samfund – det må jeg erkende – men arbejdsløsheden har vi i hvert fald ikke klaret.

[Lilli Gyldenkilde]

Jeg skal nok vende tilbage til hver enkelt af ordførerne, men jeg hørte et overordnet forløb i det, som blev sagt. Det gik i retning af, at vi skal slet ikke gribe ind, vi skal lade erhvervslivet klare det, de skal bare have så gode konkurrencevilkår som overhovedet muligt, så skal det nok gå alt sammen. Og sandheden er, at det jo ikke engang er den filosofi, der ligger bag regeringens egne forslag. I regeringens forslag er der også tale om, at kommunerne må sætte beskæftigelse i gang, at bistandsmodtagere skal ud i beskæftigelse i kommunen, at der skal samarbejdes med uddannelsesstederne og arbejdspladserne om at sætte ting i gang. Denne regering er jo inspireret af de ting, som jeg ikke skal kræve ophavsretsafgifter for – det vil jeg lige sige til den socialdemokratiske ordfører, for noget af det er ting, der er skrevet sammen fra tidligere, og gik vi langt nok tilbage i tiden, kunne vi godt få en diskussion om, hvem der havde foreslået det først. Men det er jo ligegyldigt. Det, der ikke er ligegyldigt her, det er, at det er et forsøg på at påpege, at vi må gøre mere, hvis vi skal sikre, at beskæftigelsen kommer ordentligt i gang.

Og så må jeg sige til de ordførere, der har sagt absolut nej til mere boligbyggeri og i øvrigt også til mere reparation, vedligeholdelse osv., at det fatter jeg ikke. Byggesektoren er jo ved at gå i stå i Danmark. Det har altid været sådan, at den har været et område, hvor man kunne køre lidt op og ned, og det kan man så beklage. Men sandheden er i hvert fald, at den trænger til at blive kørt op i øjeblikket. For det første er arbejdsløsheden stor i det område, og for det andet er det jo pure vrøvl at stå op og sige, at der ikke er brug for boligbyggeri. Det er der i hvert fald. Mange sociale spændinger kunne løses, hvis vi var sikre på, at der var boliger nok.

Jeg skal herefter prøve at tage fat i nogle af de få ting, der overhovedet ikke er blevet mælet et ord om i første omgang.

Vi foreslår, at ATP og LD, altså Lønmodtagernes Dyrftidsfond, får lov til at udvide rammerne for investering i arbejdspladser. Ikke én har nævnt det, og det er jeg ked af, for det er jo et område, vi kommer til at arbejde med inden for det indre marked. Fra hele diskussionen omkring EF ved vi, at udenlandske pensionskasser må overtage danske virksomheder. Der er ikke noget med, at de kun må investere en vis andel, derfor kommer vi ud i den diskussion. Vi

har forsøgt at være på forkant med diskussionen ved at tage det op i forbindelse med, at det også kunne pege i retning af at skabe mere beskæftigelse, når der blev investeret nogle penge. Og jeg skal lige hilse og sige, at det koster ikke statskassen en øre. Jeg er ked af, at man ikke kan se, at det vil komme. Men det er jo det sædvanlige, man sætter sig ned og afventer, at problemerne kommer til os udefra, og så laver vi en eller anden hovsaløsning. Men jeg vil godt gøre opmærksom på, at det er en problematik, vi kommer til at arbejde ihærdigt med.

Så skal jeg gå til de enkelte ordførere, og jeg skal først sige tak til arbejdsministeren. Da jeg læste Jyllands-Posten i dag, tænkte jeg, at arbejdsministeren nok ville svare mig igennem Jyllands-Posten, for der er jo en udmærket artikel om, at jobskabelse er et illusionsnummer. Men så må jeg jo spørge, hvad det er, vi har lavet i Sauntehusforliget. Både Sauntehusoplæggets første fase og anden fase, hvor vi sidder midt i forhandlinger, lægger de ikke op til, at kommunerne må sætte ting i gang? Det er ikke udvidet nok, SF vil have det yderligere udvidet, for det er fuldstændig fjollet, at man skal lave underlige illusionsnumre, fordi man ikke må lave rigtige job, og det er det, vi har prøvet at beskrive i det her. Jeg siger tak til arbejdsministeren, jeg skal nok svare på artiklen, og det glæder mig, at det ikke kun var det, vi skulle diskutere.

Ministerens siger videre, og det har andre ordførere også været inde på, at vi ikke har skrevet et ord om finansiering. Jo, det har vi, for vi ved jo efterhånden, at vi altid får at vide, at vi aldrig beskæftiger os med finansiering. Så vi har sandelig gjort et stort nummer ud af at skrive et helt afsnit om, hvordan vi vil finansiere det her. Og jeg kan da sige til arbejdsministeren, at nogle af punkterne havde arbejdsministerens regering med i sin plan op til valget den 12. december 1990, men nu er de taget af bordet alle sammen, f.eks. lukning af forskellige skattefiduser. Det er regeringen egne forslag, vi her har taget ind, og derfor lyder det jo forfærdelig hult, når både ordførerne for regeringspartierne og ikke mindst arbejdsministeren selv siger, at vi har for det første ikke tænkt på finansiering, og for det andet vil vi bare pålægge erhvervslivet nogle flere udgifter. Det er regeringens egne forslag, vi har taget ind.

[Lilli Gyldenkilde]

Så har vi føjet til – og her skal jeg sige tak til både hr. Glønborg og ikke mindst til fru Jytte Andersen – at nu synes vi, at tiden er inde til, at de mennesker, der aldrig har betalt til a-kasser og arbejdsløshedsbækampelse, kommer til at bidrage til sagen. Jeg skal sige til fru Jytte Andersen, at når der tales om a-kasser i forslaget, er det blot for at pege på, at der er nogen, som ikke har betalt a-kassebidrag gennem mange år og derfor er sluppet for den punktafgift, som andre har måttet betale, dels for at forsikre sig, men også for at medvirke til, at der blev gjort noget arbejdsløshedsbækkende, bl.a. UTB-forlig osv. Jeg mener, at det drejer sig om at få dem til at betale, og så må vi hitte ud af, hvor stort beløbet skal være i første omgang. For alt afhængigt af de forhandlinger, der kører i øjeblikket, sidder vi jo også og drøfter noget om det her, og alt afhængigt af, hvor mange uddannelsespladser man skal finde frem til, kan man jo finde ud af, hvordan man skal bruge det solidaritetsbidrag. Men det er helt tydeligt, at her er i hvert fald et af de punkter, hvor jeg virkelig har grund til at sige tak, fordi der er nogle, der vil være med til at kigge på det.

Jeg skal sige lidt om licitationsreglerne, som alle har afvist. Reglen om, at når man fra det offentliges side har et udbud, får en ordre eller et bud på det og derefter forlanger forskellige ting, bl.a. at man kan ansætte en langtidsledig, har man haft i Frankrig igennem ganske mange år. Man kan da diskutere, om det er rigtigt, at der så er en anden, der ryger ud i den anden ende, men det er i hvert fald ikke erfaringen fra Frankrig, og jeg synes da godt, vi kan lære af andre. Til dem, der var så venlige at sige, at det ikke havde noget med markedsøkonomi at gøre, og at det var en særlig socialistisk måde at gøre tingene på, kan jeg sige, at det er det bestemte ikke. Frankrig er mig bekendt ikke noget socialistisk land, og dér har man den samme ordning med at have en ung ansat i 5 måneder, hvor man får løntilskud til den unge, hvis virksomheden vel at mærke giver det løfte, at der er et fuldt arbejdsår efterfølgende til den pågældende. Det er en ordning, man har haft i Frankrig siden 1978, og den fungerer udmærket. Statistikkerne viser, at de unge mennesker kommer i arbejde på denne måde. Så jeg synes, det er lidt trist at høre her, at det bare er, fordi man er socialist, at man kommer med den slags forslag. Det har jo intet med det at gøre.

Jeg synes desværre, at debatten her har vist, at nytænkning – og der er nytænkning i det her – ikke har gode vilkår i Folketinget. Man kan hele tiden afvise, og der var endda en af ordførerne, der sagde, at vi ikke gik ind for markedsøkonomi, og derfor kunne man slet ikke gå ind for noget af det her. Jeg bliver nødt til at spørge: Hvor i dette forslag står der et eneste sted, at vi ikke går ind for markedsøkonomi? Det er noget vrøvl at sige!

Min taletid er udløbet, jeg er nødt til at gå ned, men jeg kommer op igen i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Da fru Lilli Gyldenkilde slog de ordførere i hob, som gik imod forhøjelse af boligkvoterne, og så pr. automatik fastslog, at man også gik imod vedligeholdelsesordninger, føler jeg mig provokeret til at gå op og sige, at det er korrekt, at Kristeligt Folkeparti gik imod forhøjelsen af boligkvoterne. Men jeg minder om, at det var et led i vores økonomipakke, som vi lagde frem den 27. december 1990, at samfundet skulle tilskynde til en god arbejdsindsats med hensyn til vedligeholdelse og renovering af boliger. Vi synes, at det er udmærket, at samfundet dér tilskynder ved at yde et skattefradrag, og det skulle være noget, vi kunne blive enige om hele vejen rundt, for her er det jo ikke de fæle, store arbejdsgivere, men de små parcelhusejere, der får lov til at sætte noget i gang og bliver opmuntret af samfundet til det. Og jeg er helt sikker på, at det ville have en nyttig og god effekt.

Jytte Andersen (S):

Når man af tidsmæssige årsager ikke får givet melding på alle punkterne i dette meget omfattende forslag, bliver man tilsyneladende taget til indtægt for, at man er imod. Så således provokeret vil også jeg godt benytte anden runde til at melde på det resterende, som jeg ikke fik meldt på før.

Det er klart, at det ville være godt for beskæftigelsen og byggesektoren, hvis vi fik hævet kvoten i den almenyttige boligsektor. Det var med i vores finanslovsforslag så sent som i december 1990, uden at det desværre har virket i den politiske proces. Byformnyelse, vedligeholdelse og energibesparende foranstaltninger er naturligvis glimrende, og det er nødvendigt af mange grunde.

[Jytte Andersen]

Flere hjemmehjælpere er jo, som det er blevet sagt tidligere, kommunernes ansvar. Og dér må vi ærlig talt sige, at hvis ikke regeringen havde lagt sin særdeles håndfaste og klamme hånd over kommunernes økonomi, havde kommunerne haft mulighed for at ansætte flere hjemmehjælpere. Vi anser situationen på hjemmehjælperområdet som katastrofal, og vi har oven i købet en socialministers udsagn om, at mange kommuner faktisk forvalter ulovligt, for de er forpligtet til at yde det tilstrækkelige antal hjemmehjælpere til dem, der måtte have behov.

Vi synes også, det er en god idé, at man via pensionsforsikringskasserne kan låne til etablering af daginstitutioner og dermed give et bidrag til at få afviklet ventelisterne, som jo bliver længere og længere. Andre finansieringsmåder vil vi også gerne se på, også for at lempe låne-loftet for kommunerne.

Vi siger også ja til at hæve investeringsretten. Jeg skal ikke tage stilling til, om det skal være 40 pct., men jeg mener, at vore erhvervsfolk har tilkendegivet tidligere, at man burde kunne sætte de mange penge bedre i spil i en aktiv erhvervs politik og en aktiv jobskabelses politik.

Af forslaget fremgår det også, at der ønskes et bedre samspil med daghøjskoler, tekniske skoler osv. Det er klart, at det er fornuftigt at få systemerne til at arbejde bedre sammen, men jeg vil nu godt sige noget om den sidste del af forslaget, der er skitseret i pkt. 2, nemlig at teatergrupper, bladvirksomhed og lokalradio også skal ind i en eller anden lille niche i dagpenge systemet. Her tror jeg faktisk, at vi skal passe på, at vi ikke udhuler de principper, der ligger i arbejdsløshedsforsikringslovgivningen. Dagpenge er jo en kompensation for tabt arbejdsindkomst, og hvis vi lægger for meget ind, bliver det endnu mere uoverskueligt, end dagpengeloven er i øjeblikket, så det er vi noget skeptiske over for.

Jeg synes også, man kunne have gjort forslaget en tjeneste ved at sige, at samtidig med, at man afviser overarbejde – og det er naturligvis solidarisk og rigtigt af mange grunde – ville man også lægge op til et forbud mod dobbeltarbejde.

Per Tærsebøl (KF):

Ja, jeg skal starte med at slutte – om man kan sige det på den måde, for jeg nåede ikke at blive færdig før – og jeg skal så lige gentage, at Det

Konservative Folkeparti ikke kan stemme for SF's forslag. Og grunden til det er, at landets økonomiske situation bliver dårligere af det forslag, og det har vi altså ikke behov for for øjeblikket. Og så synes jeg, at i mange af forslagene går det igen og igen og igen, at det eneste, man får ud af det, er at få skubbet nogle ud af arbejdsmarkedet, samtidig med at man får skubbet nogle andre ind, men der kommer ikke flere i arbejde, og det er det, vi vender os imod.

Så må jeg sige til fru Jytte Andersen, at vi prioriterer også hjemmehjælpere ualmindelig højt, men vi synes stadig væk, at det er kommunerne selv, der skal klare det, fordi de kender problemet. Jeg har ikke noget imod at blive belært om et eller andet af fru Jytte Andersen og andre. Jeg er ligeglad med, hvordan fru Jytte Andersen tolker loven, for jeg tolker den altså på den måde, som man gør ude i kommunerne, at alle skal have lige megen hjælp – og I kunne godt trænge til en gang imellem, nogle af jer, der sidder herinde, at komme ud i det virkelige liv. I aner ikke, hvad det er, der sker. Det er ikke jer, der bliver ringet op kl. 4 om natten og skal ud at hjælpe mennesker, som ikke kan klare deres problemer, fordi der ikke er hjemmehjælpere nok. Og sådan kunne jeg blive ved. I havde godt af at være halvdelen af tiden ude i kommunerne og halvdelen herinde. Det ville hjælpe ganske betragteligt på nogle af de love, der bliver lavet herinde. Jeg er ikke sikker på, det er et konservativt forslag, og det er heller ikke sikkert, at jeg stiller det lige med det samme. Men I kan da gå hjem og tænke lidt over det, for jeg synes, det er ganske udmærket.

Så skal jeg ellers sige noget om det, fru Lilli Gyldenkilde sagde, at ved en offentlig licitation skulle man antage en ekstra medarbejder for at få folk i arbejde. Det vil altså stadig væk blive sådan, at man skubber nogle andre ud, samtidig med at det også vil gøre arbejdet dyrere, ingen diskussion om det. Og det, man får ud af det, er, at de offentlige arbejder, man sætter i licitation, vil blive dyrere, og det kan altså ikke være meningen, for så bliver der ikke penge til hjemmehjælpere og andre gode ting, som vi alle sammen gerne vil have. Derfor kan vi ikke gå ind for det forslag, og jeg er helt sikker på, at arbejdstagerne heller ikke kan. Det er ikke arbejdsgivere alene, der ikke synes, forslaget er godt, det synes arbejdstagerne heller ikke.

Vi kan altså ikke gå ind for forslaget, sådan som det ligger her.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg synes, at hr. Per Tærsebøl skulle læse den lov, som hr. Per Tærsebøl harcelerer over. Hvis han gjorde det, ville han kunne se, at kommunalbestyrelserne er i deres selvstændige ret til at give hjemmehjælp, hvad enten det er varig, visiteret hjemmehjælp eller almindelig hjemmehjælp, fuldstændig som man prioriterer det i den enkelte kommunalbestyrelse.

Jeg kan så forstå på hr. Per Tærsebøl, at han ikke mener, at kommunerne har tilstrækkelige muligheder for at prioritere godt nok og give de ældre tilstrækkelig god hjemmehjælp. Det er jeg meget enig i, men adressen er altså ikke SF's forslag, adressen er, som hr. Per Tærsebøl tidligere sagde, den konservative regering. Det er adressen på den kritik, som jeg er meget enig med hr. Per Tærsebøl i.

Charlotte Antonsen (V):

Når jeg i min indledning talte om problemerne for markedsøkonomien ved dette forslag, er det jo selvfølgelig, fordi det er meget udgiftskrævende. I forvejen har vi store offentlige udgifter i denne sektor, sådan at den private sektor faktisk er trængt tilbage af den offentlige sektor.

Derudover kan jeg nævne et af forslagens finansieringsforslag, der går ud på, at alle skal betale en eller anden form for a-kassebidrag. I og med at det foreslås, at alle skal betale a-kassebidrag, svarer det til en ekstra skatteforhøjelse, og det er igen i modstrid med ønsket om en fri markedsøkonomi.

Det er fuldstændig korrekt, som fru Lilli Gyldenkilde siger, at regeringen også har en aktiv arbejdsmarkedspolitik, og at der allerede i denne samling er blevet fremsat en lang række forslag. Problemet med en aktiv arbejdsmarkedspolitik er, at hvis den bliver for aktiv, går den ud over den aktive beskæftigelsespolitik. Så at sige kan man ved at føre en alt for aktiv arbejdsmarkedspolitik tage pusten fra det private arbejdsmarked. Derfor er det meget vigtigt, at vi balancerer, når vi går ind for en arbejdsmarkedspolitik, for vi skal hele tiden passe på, at de offentlige udgifter ikke kommer til at stige så meget, at udgiftstrykket på de private erhverv bliver for højt til, at vi kan klare os i konkurrencen.

Jeg er enig i, at ventelisterne til arbejdsmarkedsuddannelserne skal nedbringes, og regeringen har jo tidligere fremsat et glimrende forslag om brugerbetaling, der netop har som mål at nedbringe ventelisterne til arbejdsmarkedsuddannelserne, fordi pengene bliver i systemet. Dengang bemærkede jeg, at fru Lilli Gyldenkilde ikke var så afvisende, og det er da spændende at høre, om ønsket om at nedbringe ventelisterne i forbindelse med dette forslag også gælder det tidligere fremsatte forslag.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg har et par bemærkninger til fru Lilli Gyldenkilde, som havde nogle synspunkter omkring regeringens politik på beskæftigelsesområdet og på det område, man vel kan kalde bekæmpelse af arbejdsløshedsproblemet.

Fru Lilli Gyldenkilde gav udtryk for, at vi nok i realiteten heller ikke rigtig troede på, at det er vækst i det private erhvervsliv, som skal give øget beskæftigelse, og at vi ikke rigtig skulle tro på, at det er det, der skal til for at få arbejdsløshedsproblemet reduceret.

Her tager fru Lilli Gyldenkilde fuldstændig fejl. Det eneste, der rigtig batter, hvis der skal skabes flere job, det eneste, der rigtig tæller, hvis arbejdsløsheden skal nedbringes, er, at vi får det sådan, at man i de private virksomheder ser det som en økonomisk fordel at beskæftige flere medarbejdere.

Det er måske en lidt brutal måde at formulere det på, og det er muligt, at fru Lilli Gyldenkilde ikke rigtig kan lide den formulering, men det er jo realiteten i det. Vi har haft perioder, hvor det har været forbundet med en økonomisk fordel at reducere antallet af medarbejdere, fordi konkurrenceevnen var for svag. Det, det drejer sig om, er at få en stærk konkurrenceevne, så det kan betale sig at ansætte flere medarbejdere. Det er det, der virkelig tæller.

Så har fru Lilli Gyldenkilde ret i, at vi i øvrigt har en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Vi har forslag om unge i beskæftigelsesprojekter, vi har forslag om løntilskudsordning osv., men det er en illusion at tro, at disse ordninger på længere sigt og generelt øger beskæftigelsen i samfundet. Vi har lige haft en undersøgelse, forestået af Socialforskningsinstituttet, der klart dokumenterer, at man ikke kan konstatere en egentlig beskæftigelsesvirkning af disse ordninger.

[Arbejdsministeren]

Men derfor kan de være velbegrundede alligevel, og det mener jeg de er, fordi der er det formål med dem, at man giver en mulighed for, at de, der er ledige eller ikke har været inde på arbejdsmarkedet endnu, får en mulighed for at holde deres kvalifikationer ved lige eller få deres kvalifikationer forbedret. Langvarig ledighed er et selvstændigt problem, som man kan modvirke på den måde. At der kan være en indirekte positiv effekt på beskæftigelsen, vil jeg da ikke fuldstændig afvise, men det er ikke det, der virkelig tæller.

Dernæst siger fru Lilli Gyldenkilde, at der er nogle forslag til finansiering i SF's forslag, og at regeringen vel egentlig skulle være enig i nogle af dem. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at for det første har man ikke gjort op, hvad ordningen kommer til at koste, for det andet er det unægtelig nogle, skal vi sige bløde formuleringer. Forhøjelse af arbejdsgivernes andele af AUD – hvordan, hvor meget? Forureningsafgifter – hvordan, hvor meget?

Lukning af skattefiduser, det var vel egentlig det, som fru Lilli Gyldenkilde hævdede at regeringen var enig i. Nu mener jeg ikke, at vi brugte formuleringen »skattefiduser«, jeg tror, min partiformand brugte formuleringen »skattemæssige vildskud«. Det har jo i allerhøjeste grad været med inde i diskussionen med henblik på at finde finansieringsmuligheder for den lettelse af erhvervsbeskatningen, som er ved at blive gennemført i øjeblikket. Og endelig er nævnt dette såkaldte solidaritetsbidrag. Det er for bløde formuleringer, hvis man vil give et seriøst bud på en finansiering af nogle meget, meget dyre forslag.

Fru Jytte Andersen siger, at regeringen har lagt sin klamme hånd på den kommunale økonomi. Det er jo ikke tilfældet. Som fru Jytte Andersen sikkert ved, er der truffet en aftale mellem staten og kommunerne om den kommunale økonomi, og derfor er den formulering fuldstændig misvisende.

Så kom fru Jytte Andersen i øvrigt med den bemærkning om de forhandlinger, der er i gang i øjeblikket mellem regeringen og Socialdemokratiet og også mellem regeringen og andre partier i Folketinget, at hun håbede, at disse forhandlinger vil blive speedet op. Vi har selvfølgelig også overvejet fra regeringens side, om vi skulle sætte ekstra fart på. Imidlertid er det jo sådan, at vi har haft ganske betragtelige erfaringer

med forhandlinger med Socialdemokratiet i løbet af de sidste år, og vi har adskillige gange i disse forhandlingssituationer speedet op, men hvad har erfaringen så været? Erfaringen har været, at det i løbet af ganske kort tid gik sådan, at den eneste form for kontakt, vi kunne få med Socialdemokratiet, var ved at kigge i bakspejlet. Kære fru Jytte Andersen, vi kan jo ikke blive ved med at mødes på den måde, og derfor har vi i den aktuelle forhandlingssituation besluttet os til, at vi vil afpasse forhandlingstempoet til det tempo, som Socialdemokratiet er i stand til at præstere, i hvert fald indtil videre.

Men under alle omstændigheder har jeg et udpræget ønske om, at disse forhandlinger lykkes, og at vi ikke skal vinke farvel til Socialdemokratiet og kun kunne få øje på dem i bakspejlet. Det ville være en ulykkelig udgang af denne forhandlingssituation.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Det var en meget interessant melding, arbejdsministeren kom med her. Nu er vi i Socialdemokratiet faktisk optaget af dette, og det har vi også vist; vi er kommet hver gang, vi er blevet budt. Det er ikke altid, vi har fået noget ud af det, men det har vi ikke kritiseret, der har været årsager til det. To timer efter, at en overenskomst på det statslige område kom i hus, var der almindelig euforisk stemning, og fred med det. Det har vi ikke kritiseret, og det agter vi heller ikke at gøre.

Det sidste møde, vi har haft i forhandlerkredsen, var for 14 dage siden, hvor der blev givet os det tilsagn, at regeringen nu ville gå i tænkeboks, nu ville regeringen levere papirer og sådan noget. Og vi havde så et hyggeligt møde i formiddags, hvor der skete absolut ingenting, absolut ingenting – og det var ikke, fordi Socialdemokratiet ikke var parat til at diskutere. Bolden ligger på den anden banehalvdel, hr. arbejdsminister. Socialdemokratiet sidder i venteposition i forhold til det arbejde, som regeringen med dens embedsapparat skal levere, for at forhandlingerne får, hvad jeg kalder lidt mere speed på.

Jeg vil godt for en ordens skyld sige, at når Socialdemokratiet netop går til disse forhandlinger, er det faktisk, fordi vi gerne vil være med til at ændre strukturen på arbejdsmarkedet. Det er, fordi vi gerne vil have gjort de såkaldte

[Jytte Andersen]

passive penge aktive. Det er der ingen som helst grund til at arbejdsministeren her fra Folketingets talerstol skaber tvivl om. Det er faktisk vores hensigt. Det er vores agt at følge denne sag til dørs, naturligvis på en fornuftig måde, sådan at man indgår nogle aftaler, hvor alle parter er tilfredse.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg er da glad for, at fru Jytte Andersen synes, det er nogle hyggelige møder, vi har, når vi mødes om disse i øvrigt meget alvorlige problemer. Jeg mener nu også at kunne konstatere, at der er leveret et omfattende skriftligt materiale om mange problemstillinger.

Men hvis vi går til kernen i sagen, er det, det drejer sig om, jo ikke at få holdt mange møder og få udvekslet mange papirer. Kernen i problemstillingen, det er jo bevægelsesfasen, hvor der skal træffes nogle beslutninger, som måske kan være lidt ubehagelige i forhold til eget bagland. Det kan være ubehageligt for os, og det kan være ubehageligt for Socialdemokratiet.

Vi ser meget gerne et hurtigt resultat, men vi vil i hvert fald ikke her i den første fase risikere, at det falder på gulvet, fordi Socialdemokratiet ikke er parat til at træffe tunge, alvorlige beslutninger. Det er meget godt, at man er parat til at møde op til møder og udveksle papirer, og det skal vi også nok fortsætte med, men vi er lidt bekymrede på baggrund af de meldinger, der har været i pressen om, at i al fald nogle medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe har, skal vi sige, udtrykt meget beskedent begejstring for, at man overhovedet forhandler med regeringen. Nuvel, de dækker forhåbentlig ikke den socialdemokratiske folketingsgruppe, så jeg tror, vi har anlagt den rigtige strategi.

Vi føler os lidt frem med hensyn til, hvornår vi er i stand til at bevæge os, og det skulle også gerne være samtidig, det er nemlig forudsætningen for, at vi kan nå frem til det resultat, som vi jo håber på at vi kommer frem til.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

For en ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at forhandlingen drejer sig om forslag til folketingsbeslutning om beskæftigelse, uddannelse og fordelingspolitiske tiltag fra Socialistisk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg synes, det er helt korrekt af formanden for Folketinget at indskærpe, hvad det er for et punkt, der er på dagsordenen. Jeg tror egentlig, at det ville have tjent sagen bedre, hvis arbejdsministeren havde afholdt sig fra både sine sidste bemærkninger og sine forrige bemærkninger. De fremmer i hvert fald ikke forhandlingsklimaet.

Igen vil jeg godt sige til arbejdsministeren, at for 14 dage siden sluttede forhandlingerne, eller da gik vi fra hinanden, med det løfte fra regeringen, at nu ville man gå i tænkeboks, nu ville man komme med papirer, nu ville man prøve at se, hvordan man kunne bevæge sig. Vi møder så frem til denne bevægelse i dag, og der sker absolut ingenting – og så tillader arbejdsministeren sig her klokken et kvarter i seks om aftenen at antyde, at det er Socialdemokratiets ansvar. Det synes jeg faktisk ikke er rimeligt, og det er ikke fremmede for et godt klima, når vi skal forhandle.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Det er jo ikke så underligt, at man kommer ind på de aktuelle ting, for dette forslag handler selvfølgelig også om de aktuelle ting. Vi kommer med nogle ekstra forslag ud over dem, der forhandles om i øjeblikket, for at pege på, at det er tiltrængt, at der kommer lidt mere vision ind i foretagendet. Det er jo de samme problemstillinger, som man dels forhandler om og dels nu skal lave udredningsarbejde om i Arbejdsmarkedsudvalget.

Jeg skal sige til arbejdsministeren, at oppositionen har den mulighed, at den kan stille beslutningsforslag, og så er det altså regeringen, man beder om at lave lovforslag på området. Vi har jo ikke hele det apparat. Der er jo en grund til, at en minister har et embedsværk, der fylder ikke så lidt i systemet. Han skal jo have god hjælp, det skal arbejdsministre. Det er en nødvendig hjælp, og den har man jo, fordi det er dér, man udarbejder disse ting.

Vi andre kan fremsætte beslutningsforslag, og vi kan forsøge at gennemregne det, så godt vi kan. Vi har faktisk en udmærket nationaløkonom, der har regnet på dette forslag. Ministeren siger, at det ikke er gennemregnet, og at det er løst i koderne – ja, og hvorfor er det det? Fordi det er et oplæg til drøftelser i Folketinget. Nu

[LIII Gyldenkilde]

er der snart ikke flere at drøfte det med, men lad da så os 5, der endnu er tilbage, tage en omgang på det.

Det, vi gør, når vi kommer med sådan et forslag som dette her, er jo, at vi kommer med et idékatalog; og så indgår det tilfældigvis i de igangværende forhandlinger, og derfor får vi jo denne diskussion.

Jeg skal ikke diskutere videre med arbejdsministeren, om vi skal kalde det, som statsministeren sagde i sit skatteoplæg til decembervalget, at man skal kigge lidt på skattevildskudene, eller at vi skal kigge på skattefiduserne, som vi kalder det. Det er en strid om ord, vi mener jo det samme med det. Når De Konservative siger vildskud, så kunne de lige så godt sige: Nu må vi af med alle de dér fiduser, for den går ikke længere. Vi taler bare et andet sprog, men lad os dog ikke tale os fra hinanden af den grund. Det ville da ikke være så klogt, hvis vi er enige om, at der skal gøres noget ved disse ting, at vi står og slår hinanden oven i hovedet, fordi den ene har én sprogbrug, og den anden har en anden. Vi vil det samme: Vi vil af med nogle af skattefiduserne.

Jeg synes, det var glimrende, hvis vi kunne bruge nogle af skattefiduspengene til dette forslag. Ganske rigtigt skal der bruges penge til det – det er klart, at det skal der – men det er også klart, at der er penge, vi kan bruge til det.

Det er ikke rigtigt at sige, at der ikke kommer beskæftigelse i gang af det, for det gør der altså. Hele regeringens eget forslag til en såkaldt aktiv arbejdsmarkedspolitik bygger jo på, at vi må uddanne os ud af problemerne. Det er det, der er grundfilosofien. Jamen det er i høj grad også det, der er grundfilosofien i vores forslag.

Derudover er der nogle arbejdsfordelingspolitiske tiltag. Det er jo fjollet, at der arbejdes mere over end nogen sinde, uden at man forlanger afspadsering for det, for vi ved, at det ville kunne få nogle flere i arbejde. Det er fjollet, at vi ikke kan blive enige om en sabbatordning, sådan at nogle kunne gå ud og lave, hvad de ville, i et år på dagpenge, når nu dagpengene bliver brugt alligevel. Nå, jeg skal ikke sige mere om det.

Jeg kan forstå, at vi ikke umiddelbart kommer igennem med dette forslag, men jeg er overbevist om, at det går med det, som det er gået så mange gange før, når vi kommer med nogle ideer: På et eller andet tidspunkt kommer

regeringen, hvad enten den hedder det ene eller det andet, med et forslag, der peger i den retning, og så når vi til enighed om det. Det ærgerlige er bare, at der somme tider går 10 år, før det sker. Jeg er stadig væk utålmodig og vil gerne have, at tingene sker noget hurtigere.

Til fru Jytte Andersen skal jeg sige: Tak for tålmoden til, at vi er her endnu. Dernæst skal jeg sige, at jeg er glad for de bemærkninger, der kom om, at man godt vil være med til at kigge på en udvidelse af, hvor meget Lønmodtagerens Dyrtingsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspensionsfond må investere i dansk erhvervsliv. For som jeg sagde tidligere, er der ingen mening i, at vi skal sætte os ned og vente på, at det kommer fra EF-Kommissionen til os. Vi skal begynde at kigge på det, for det kommer vi alligevel til på et eller andet tidspunkt inden for overskuelig fremtid. Derfor var jeg glad for de bemærkninger.

Til hr. Per Tærsebøl, som også hører til de tålmodige, vil jeg godt her på falderebet sige, at jeg er enig i, at kommunerne skal have lov til at bestemme meget. Hvorfor i alverden kan kommunerne så ikke få lov til at udvide kommunalfuldmagten, så der kan sættes ordentligt arbejde i gang? De vil jo gerne, det er jo et krav fra kommunerne til os, og når man er så meget ude i den virkelighed, som nu tilfældigvis er kommunernes, så burde man også lytte efter dem.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg skal blot for god ordens skyld af hensyn til fru Jytte Andersen gøre opmærksom på, at det ikke var mig, der begyndte med at kommentere det aktuelle forhandlingsforløb, og at jeg i øvrigt er enig i, at det sikkert er mest hensigtsmæssigt, at den fortsatte debat om forhandlingsforløbet foregår under forhandlingerne og ikke fra Folketingets talerstol.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget.

[Anden næstformand]

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Miljø- og Planlægningsudvalget (6/3 91):

Udtræder: Henning Nielsen (S)

Nyt medl.: Hjortnæs (S)

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. marts 1991, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.51
